

KELTAINEN KIRJASTO

SY
DÄN
TORNI

JENNIFER
EGAN

KELTAINEN KIRJASTO

JENNIFER EGAN:

Aika suuri hämäys (2010, suom. 2012)

Sydäntorni (2006, suom. 2013)

Jennifer Egan

Sydäntorni

Suomentanut
Heikki Karjalainen

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos *The Keep* ilmestyi Yhdysvalloissa 2006.

THE KEEP © 2006 by Jennifer Egan

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Tammi 2013

Painettu EU:ssa

ISBN 978-951-31-6595-6

*Pienille pojilleni,
Manulle ja Raoulille*

I OSA

1

Linna oli sortumispisteessä, mutta ei sitä kello kahdelta yöllä himmeässä kuunvalossa huomannut. Dannyn silmissä linna vaikutti ihan saatanan jykevältä: kahden pyöreän tornin välissä oli kaariholvi ja holvissa rautaportti, joka näytti siltä kuin sitä ei olisi avattu kolmeensataan vuoteen tai ehkä koskaan.

Danny ei ollut eläessään käynyt täällä tai edes tässä maailmankolkassa, mutta linna tuntui silti jollain tapaa tutulta. Hän oli muistavinaan sen jostain kaukaa, ei samalla tavoin kuin omasta kokemuksesta, vaan niin kuin unesta tai kirjasta. Tornien huippujen kulmikkaat loveukset olivat samanlaisia kuin ne, joita lapset piirtävät linnoihinsa. Kylmässä ilmassa tuntui syksyn savuinen tuoksu vaikka oli vasta elokuun puoliväli ja New Yorkissa jengi kulki kadulla ilman paitaa. Lehdet putoilivat puista – Danny tunsi niiden laskeutuvan hiuksiinsa ja kuuli kahinan saappaittensa alla. Hän etsi ovikelloa, kolkutinta, ikkunaa, jotain tietä sisään tai edes jotain, joka auttaisi häntä pääsemään sisään. Aika huonolta näytti.

Alhaalla laaksossa oli pieni kyläpahanen, missä Danny oli odottanut varmaan kaksi tuntia bussia, joka ei koskaan

tullut, ennen kuin oli nostanut katseensa ja nähnyt linnan tumman hahmon taivasta vasten. Hän oli lähtenyt saman tien raahaamaan Samsoniteaan ja lautasantenniaan rinnettä ylös, vaikka matkaa oli monta kilometriä ja Samsoniten säälittävän pienet pyörät jäivät koko ajan jumiin kiviin ja puiden juuriin ja jäniksenkoloihin. Eikä hänen polvivammansa auttanut asiaa yhtään. Koko matka oli ollut yhtä samaa: häslinkiä häslingin perään alkaen siitä yöstä Kennedyn kentällä kun lentokone, johon hän oli noussut, hinattiin syrjään pommiuhkauksen takia ja koneen ympärille ilmestyi autoja ja välkkyviä punaisia valoja ja jättimäisiä paloletkuja. Se tuntui lohdulliselta ennen kuin sitä tajusi niiden olevan paikalla varmistamassa, ettei tulipallo käristäisi ketään muita kuin koneessa olevat piruparat. Joten Danny oli myöhästynyt jatkolennolta Prahaan samoin kuin junasta, jonka oli määrä tuoda hänet tänne, missä helvetissä hän nyt sitten olikaan, kylän nimi kuulosti saksalaiselta, vaikka se ei ilmeisesti ollut Saksassa. Eikä missään muuallakaan – Danny ei ollut löytänyt paikkaa edes netistä, vaikka ei tosin ollut ihan varma, miten sen nimi kirjoitettiin. Hän oli puhelimessa yrittänyt onkia yksityiskohtia serkultaan Howielta, joka omisti linnan ja halusi kustantaa Dannyn paikalle auttamaan restauroinnissa.

Danny: Selitä uudestaan – onko hotelli Itävallassa, Saksassa vai Tšekissä?

Howie: En totta puhuakseni ole itsekään ihan varma. Rajat liikkuvat täällä koko ajan.

Danny (mietti itsekseen): Niinkö?

Howie: Mutta ei tämä vielä ole mikään hotelli. Toistaiseksi tämä on vain vanha –

Puhelu oli katkennut. Eikä Danny ollut enää uudella yrittämällä päässyt läpi.

Mutta hänen lippunsa – lento, juna ja bussi – saapuivat seuraavalla viikolla (postileimasta ei saanut selvää) ja koska hän oli jäänyt juuri työttömäksi ja koska ravintolassa, siis hänen vanhassa työpaikassaan, sattuneen väärinkäsityksen takia hänen oli häivyttävä New Yorkista, hänellä ei tosiaankaan ollut varaa kieltäytyä, varsinkaan jos hänelle vielä maksettiin siitä, että hän lähtisi jonnekin muualle – vittu vaikka kuuhun.

Hän oli viisitoista tuntia myöhässä.

Danny jätti Samsoniten ja lautasantennin portille ja kiersi vasemmanpuoleisen tornin (hän kääntyi aina kun mahdollista vasempaan, koska useimmat kääntyivät oikeaan). Tornin toisella puolen kaareva muuri katosi metsän uumeniin, ja Danny suuntasi muurin viertä puiden siimekseen. Kohta hän ei nähnyt enää edes eteensä. Metsästä kuului kahinaa ja rapinaa ja puut tulivat niin lähelle muuria että Dannyn oli lopulta edettävä sivuttain. Hän ei uskaltanut poistua muurin viereltä, koska pelkäsi eksyvänsä. Sitten tapahtui käänne parempaan: aivan muurin vieressä kasvaneet puut olivat tehneet muuriin halkeaman, ja Danny pääsi kiipeämään sitä kautta sisään.

Helppoa se ei ollut. Muuri oli yli kuusi metriä korkea, kivet teräviä ja irrallaan, halkeamassa oli kaatuneita

puunrunkoja, eikä Dannyn polvi ollut kunnolla parantunut työpaikalla sattuneen väärinkäsityksen yhteydessä saadusta vammasta. Eivätkä hänen saappaansa olleet varsinaisesti mitkään kiipeilykengät vaan citybuutsit, hipsteribuutsit, joiden kärki oli jostain tylpän ja terävän väliltä – onnenbuutsit, niin kuin Danny oli ajatellut ostaessaan ne silloin kauan sitten. Nyt niihin olisi tarvittu uudet korkolaput. Ne olivat liukkaat tasaisella kiveykselläkin, ja Danny oli oikeastaan ihan tyytyväinen, ettei kukaan ollut näkemässä kuinka hän ponnisteli epävarmasti ylös kuusi metriä korkeaa rikkoutunutta muuria. Lopulta hän pääsi kuin pääsikin muurin harjalle ja lasi hikoillen ja huohottaen kipeän jalkansa siellä kulkevalle käytäväntapaiselle. Hän pyyhkäisi kädet puhtaiksi housuihinsa ja suoristi selkänsä.

Avautuva näkymä kuului niihin, jollaisen edessä sitä tunsu itsensä hetken ajan kaikkivaltiaaksi. Hopeisessa kuunvalossa hohtavat linnan muurit muodostivat mäen laelle jalkapallokentän kokoisen, vinksahaneen soikion. Pyöreät tornit kohosivat muurista noin viidenkymmenen metrin välein. Sisäpuolella oli pimeää – pilkkopimeää kuin järven pohjassa tai ulkoavaruudessa. Yllä kaartuva pimeä taivas oli sakeanaan mustanpurppuraisia pilvenreppaleita. Varsinainen linna oli siellä, mistä Danny oli lähtenyt liikkeelle: rykelmä rakennuksia ja torneja. Korkein torneista, kapea ja neliskanttinen, seisoi muista erillään. Lähellä huippua olevassa ikkunassa loisti punainen valo.

Katsellessaan muurilta alas Danny tunsu olonsa levollisemmaksi. Alkuaikoina New Yorkissa hän oli ystäviensä

kanssa yrittänyt nimetä yhteyden, jonka he niin kiihkeästi halusivat muodostaa itsensä ja muun maailman välille. Mutta sopivaa sanaa ei löytynyt: asenne, näkemys, tieto, ymmärrys – kaikki mahdolliset tuntuivat joko liian heppoisilta tai liian painavilta. Joten Danny ja hänen ystävänsä keksivät nimen itse: *alto*. Parhaimmillaan alto toimi kahteen suuntaan: se antoi mahdollisuuden nähdä, mutta olla myös näkyvissä, tuntea ja olla tunnettu. Tunnistaminen oli molemminpuolista. Seistessään linnan muurilla Danny tunsu alton – hän käytti yhä sanaa, vaikkei ollut nähnyt ystäviään vuosikausiin. Olivat tainneet kasvaa aikuisiksi.

Danny toivoi, että olisi tuonut lautasantennin mukanaan muurin harjalle. Hän halusi soittaa pari puhelua – tarve oli perustavaa laatua, yhtä luonnollinen kuin tarve nauraa tai aivastaa tai syödä. Se muuttui niin pakottavaksi, että hän liukui alas muurin harjalta ja palasi samaa tietä takaisin, änkesi samojen puiden ohi. Mutta päästyään portille Danny, joka oli saanut maata ja sammalta pitkäköjen kynsiensä alle, tunsu alton kaikonneen ja itsensä pelkästään väsyneeksi. Hän jätti lautasantennin laukkuun, etsi puun alta tasaisen paikan ja kokosi sinne kasan lehtiä. Danny oli New Yorkissakin nukkunut ulkona aina joskus kun tilanne oli riistäytynyt käsistä, mutta tämä oli jotain ihan muuta. Hän riisui samettitakkinsa, käänsi sen nurin ja kääri tyynyksi puun juurelle, laskeutui selälleen makuulle lehtien päälle ja risti käsivarret rinnalle. Lisää lehtiä putoili jo melkein paljaista puista. Danny seurasi ilmassa kieppuvia lehtiä ja taivaalla kulkevia purppuranpunaisia pilviä ja

tunsi silmiensä painuvan kiinni. Hän yritti keksiä jotain nasevaa repliikkiä Howieta varten –

Kuten: Hei, tervetuloivotuksia kannattaisi ehkä vähän hioa.

Tai sitten: Meikäläiselle voi vielä maksaa tänne tulemisesta, mutta ei kai kuitenkaan asiakkaille.

Tai ehkä: Usko pois, ulkovalot tekevät ihmeitä.

– ihan vain, jotta hänellä olisi jotain sanottavaa, jos satuisi tulemaan hiljaista. Dannyä hermostutti tavata serkkunsa niin pitkän ajan jälkeen. Hänen oli mahdoton kuvitella lapsena tuntemaansa Howieta aikuisena – Howie oli ollut pelkkää päärynänmuotoista, tyttömäistä pyöreyttä niin kuin jotkut pojat ovat, isot jenkkakahvat olivat pullahdelleet esiin farkkujen vyötärön alta. Siihen vielä hikinen kalpea iho ja pitkä, tumma hiuspehko. Seitsemän tai kahdeksan ikäisinä Danny ja Howie kehittivät leikin, jota leikkivät aina lomilla ja tavatessaan suvun yhteisillä retkillä. Leikin nimi oli Viimeinen Zeus, ja siinä oli sankari (Zeus) ja hirviöitä ja tehtäviä ja kiitoratoja ja ilmasilloja ja pahiksia ja tulipalloja ja takaa-ajoja. Zeusta pystyi leikkimään autotallissa tai vanhassa kanootissa tai vaikka ruokasalin pöydän alla, ja apuna saattoi käyttää vaikka mitä: pillejä, höyheniä, paperilautasia, karkkipapereita, lankaa, postimerkkejä, kynttilöitä, niittejä, ihan mitä vain. Useimmiten Howie keksi, mitä piti tehdä. Hän sulki silmänsä ikään kuin olisi katsellut luomien sisäpuolelle heijastettavaa leffaa, joka Dannynkin olisi pitänyt nähdä: Okei, Zeus ampuu vihollista hehkuluodeilla, jotka saavat heidät loistamaan

niin etteivät he voi piiloutua edes puiden taakse, ja sitten – pam! – hän lassoaa heidät sähköisellä tainnutusköydellä!

Joskus Howie antoi Dannyn hoitaa puhumisen – Okei, nyt sinä: Miltä näyttää vedenalainen kidutuskammio? – ja Danny alkoi suoltaa tarinaa: kiviä, merilevää, ihmisten silmämunilla täytettyjä koreja. Danny uppoutui leikkiin niin täydellisesti, että unohti kuka oli, ja kun hänen vanhempansa sanoivat Aika lähteä kotiin, palaaminen maan pinnalle oli niin suuri järkytys, että Danny heittäytyi lattialle ja aneli vanhemmiltaan puolta tuntia lisääaikaa, jooko! edes parikymmentä minuuttia, kymmenen, viisi, älkää, minuutti vielä, kilttikilttikiltti? Hän meni aivan tolaltaan joutuessaan kiskotuksi pois maailmasta, jonka oli luonut Howien kanssa.

Toiset serkut pitivät Howieta outona luuserina, joka oli sitä paitsi adoptoitu, ja pysyivät tästä kaukana, varsinkin Rafe, joka ei ollut serkuksista vanhin, mutta jota kaikki kuuntelivat. Olet kiltti kun leikit Howien kanssa, Dannyn äiti sanoi aina. Hänellä ei taida olla kovin paljon ystäviä. Mutta ei Danny tarkoittanut olla kiltti. Serkkujen mielipiteet olivat tärkeitä, mutta Viimeinen Zeus vei voiton kaikesta.

Teini-ikäisenä Howie muuttui – yhtäkkiä, niin kuin kaikki sanoivat – koettuaan jotain niin traumaattista, että kaikki herttaisuus karisi hänestä lopullisesti. Hänestä tuli sulkeutunut ja levoton, hän heilutti jatkuvasti toista jalkaansa ja mutisi puoliääneen King Crimsonin biisien sanoja. Hän alkoi pitää muistikirjaa, jonka otti mukaansa

jopa kiitospäivän päivälliselle ja piti sitä sylissään lautasliinan alla suojassa kastiketahroilta. Kirjaan Howie teki merkintöjä litteällä, hikisellä lyijykynällä, ja vilkuili sukulaisiaan sen näköisenä kuin olisi yrittänyt päättää, milloin ja miten heidän olisi kuoltava. Mutta juuri kukaan ei ollut huomaavinaan häntä. Ja muutoksen jälkeen, traumaattisen kokemuksen jälkeen, Dannykaan ei ollut.

Totta kai Howiesta puhuttiin silloin kun hän ei ollut paikalla, ilman muuta. Howien ongelmat olivat suvun lempipuheenaihe, ja päänpudistelujen ja voi on se niin surullisten takana saattoi aistia ilon pulppuilun, koska eivätkö kaikki halua, että suvussa on joku joka on niin tähtitieteellisen sekaisin, että kaikki muut vaikuttavat hänen rinnallaan mallikansalaisilta? Sulkiessaan silmänsä Danny kuuli korvissaan kaijuja siitä menneestä mutinasta kuin heikosti kuuluvan radiolähetyksen: Howie harmia huumeita kuu litko hänet pidätettiin siinä vasta suloton lapsi ei millään pahalla mutta eikö May voisi panna häntä laihdutuskuurille hän on murrosikäinen ei se pelkästään sitä ole minun lapseni ovat murrosiässä sinun lapsesi ovat murrosiässä se on Normin syy hän se halusi adoptiota koskaan ei voi tietää mitä saa kaikki riippuu geeneistä siinähän oppivat jotkut ihmiset nyt vain ovat pahoja tai eivät pahoja mutta ymmärrät kai eivät oikeastaan pahoja mutta nimenomaan niin se on: pelkkää harmia.

Dannylle tuli tosi omituinen olo aina kun hän kotiin tullessaan kuuli äitinsä puhuvan Howiesta siskojensa kanssa puhelimessa. Takana voitettu matsi, jalassa likaiset

nappulakengät ja hänen tyttöystävänsä Shannon Shank, jolla oli tanssijoukkueen ja ehkä koko koulun parhaat tissit, valmiina ottamaan häneltä makuuhuoneessa suihin niin kuin aina kun he voittivat, ja Luojan kiitos he voittivat usein. Hei, äiti. Sinipunainen suorakaide, yö laskeutui keittiön ikkunan takana. Äidin tonnikalalaatikon tuoksu. Voi paska, Danny ei kestänyt muistella näitä juttuja. Hän oli ollut mielissään kuullessaan äidin puhuvan Howiesta, koska se oli saanut hänet muistamaan, kuka hän itse oli, Danny King, tosihyväpoika, niin kuin kaikki sanoivat ja olivat aina sanoneet, ja Danny oli aina ollut yhtä mielissään kuullessaan sen, uskoessaan sen. Hän ei koskaan kylästynyt kuulemaan sitä.

Siinä oli muisto numero yksi. Se valtasi puun alla torkkuvan Dannyn ikään kuin vaivihkaa, mutta sai hänet aika pian hermostumaan niin pahasti, ettei hän voinut enää maata paikallaan. Hän nousi seisomaan ja pyyhkäisi lehdet lahkeistaan. Dannya vitutti. Menneiden muisteleminen ärsytti häntä. Peruuttaminen, niin kuin hän sitä kutsui, oli kallisarvoisten resurssien haaskausta aina ja kaikkialla, mutta ihan helvetin naurettavaa se oli vuorokauden kestäneen pakomatkan jälkeen.

Danny ravisteli takkinsa auki, kiskoi sen ylleen ja lähti ripeästi liikkeelle. Tällä kertaa oikealle. Ensimmäisellä ympärillä oli pelkkää metsää, mutta pian puut alkoivat harveta ja maa viettää jalkojen alla, kunnes lopulta Dannyn oli pakko kävellä ylempi jalka koukussa, mikä sai kivun säteilemään polvesta aina nivusiin asti. Ja sitten rinne katosi näkyvistä

kuin veitsellä leikaten. Linnan muuri ulottui aivan jyrkän-
teen reunalle ja muodosti sen kanssa suoraan ylös taivaalle
osoittavan linjan. Danny pysähtyi niille sijoilleen ja katsoi
jyrkänten reunan yli. Alhaalla, kaukana alhaalla: puita,
pensaita ja pimeyttä ja pimeyden uumenissa muutama
valo, epäilemättä kylästä, missä hän oli odottanut bussia.

Alto: hän oli keskellä ei yhtään mitään. Se oli äärim-
mäistä, ja Danny tykkäsi äärimmäisyyksistä. Äärimmäi-
syydet hämmensivät.

Tällaisesta löytöretkestä kannattaisi varmaan rahastaa
etukäteen.

Danny kallisti päätään taaksepäin. Pilvet olivat työn-
tyneet tähtien eteen. Muuri näytti tällä puolen korkeam-
malta, se kaartui sisäänpäin ja sitten taas ylempänä ulos-
päin, ja siinä oli parin metrin välein aukkoja, puolisen
metriä Dannyn päälakea korkeammalla. Danny astui taak-
sepäin nähdäkseen ne paremmin: tasavartisen ristin muo-
toiset aukot muodostuivat muurissa olevista pysty- ja vaa-
kasuorista rei'istä, ja vuosisadat vesi- ja lumisateineen ja
mitä niitä nyt oli olivat suurentaneet aukkoja vähän lisää,
varsinkin lähinnä olevaa. Sateesta puheen ollen, alkoi
tihuuttaa kevyesti. Se ei ollut juuri sumua kummempaa,
mutta märkinä Dannyn hiukset käyttäytyivät kurittomasti,
eikä niitä saanut ojennukseen ilman kuivaajaa ja erikois-
vaahtoa, jotka oli pakattu Samsoniteen. Danny ei halunnut
Howien näkevän hänen hiuksiaan kurittomina, eli hänen
oli päästävä suojaan sateelta ja vähän vitun nopeasti.
Muurissa oli koloja, joista sai otteen, ja käyttäen kapeita

sormiaan ja isoja jalkojaan Danny kipusi aukon luo. Hänen päänsä mahtui sisään aukosta, ja tilaakin jäi, mutta vain sen verran, että hartiat, hänen levein ruumiinosansa, mahtuivat aukosta nippa nappa kun hän käänsi niitä kuin avainta lukossa. Loppu olikin helppoa. Normaalilta aikuiselta mieheltä se ei olisi onnistunut ilman kutistuspilleriä, mutta Danny oli erilainen – hän oli pitkä mutta taipuisa, säädettävissä, hänet saattoi kiertää kerälle kuin purukumilaatan ja avata taas uudestaan. Ja juuri niin tapahtui nytkin: hän avasi hikisen vartensa ja veti henkeä kostealla kivilattialla.

Danny oli ikivanhassa kellarintapaisessa, jossa ei ollut lainkaan valoa ja jossa haisi vastenmieliseltä: luolalta. Lyötyään päänsä pari kertaa matalaan kattoon hän yritti kävellä polvet koukussa, mutta kipeään jalkaan sattui liikaa. Hän seisahtui ja suoristautui varovasti, kuunteli pienten eläinten rapinaa ja tunsu pelon vääntävän sisuskaluaan kuin rättiä olisi kierretty kuivaksi. Sitten hän muisti avaimenperässään roikkuvan pienen taskulampun, jonka oli hankkinut klubiaikoinaan – silmää valaisemalla pystyi näkemään, oliko tyyppi vetänyt essoa tai hepoa tai ketkua. Danny sytytti lampun ja valaisi heikolla valolla pimeyttä: kiviseinät, liukkaat kivilattiat. Liikettä seinänvierillä. Danny huomasi hengityksensä muuttuneen nopeaksi ja läähättäväksi ja yritti rentoutua. Pelko oli pahasta. Pelko päästi sisään madon. Siinä oli toinen sana, jonka Danny ja hänen kaverinsa olivat keksineet silloin vuosia sitten polttaessaan pilveä tai imuroidessaan kokkeliä ja miettiessään,

mikä on se juttu, joka tapahtuu ihmisille kun he menettävät itseluottamuksensa ja muuttuvat valheellisiksi, pelokkaiksi, oudoiksi. Onko se paranoiaa? Huonoa itsetuntoa? Epävarmuutta? Paniikkia? Ne kaikki kuulostivat liian latteilta. Mutta sana, jonka he olivat lopulta valinneet, mato, se oli kolmiulotteinen: mato kiemurteli sisään ja alkoi nakertaa kunnes tyyppin koko elämä romahti ja tämä päättyi deekikselle tai joutui palaamaan kotiin vanhempiansa luo tai pääsi hoitoon Bellevueen tai hyppäsi Manhattan Bridgeltä niin kuin se yksi kaikkien tuntema mimmi.

Peruuttelu se vain jatkui. Eikä siitä ollut mitään apua, se vain pahensi asioita.

Danny otti esiin kännykkänsä ja avasi sen. Hänellä ei ollut roaming-sopimusta, mutta puhelin alkoi etsiä verkkoa, ja hän tunsu heti olonsa rauhallisemmaksi, ikään kuin puhelimella olisi erikoisvoimia – kuin se olisi Viimeisen Zeuksen voimakenttästabilisaattori. Eihän Danny juuri tällä sekunnilla ollut yhteydessä kehenkään, mutta oli periaatteessa niin hyvin kartalla, että kesti sen avulla kuivat kaudet maanalaisessa ja tosi isoissa taloissa, joissa yhteyttä ei saanut. Dannyn kaverilistalla oli 180 nimeä ja 304 pikaviestinosoitetta. Juuri siksi hän oli vuokrannut lautasantennin matkalle mukaan – sen raahaaminen oli tosi syvältä ja lentoasemien turvatarkastukset silkkää painajaista, mutta antenni takasi ei vain puhe- vaan myös internetiyhteyden maapallon joka kolkassa. Dannylle se oli tärkeää. Hänen aivonsa eivät suostuneet pysymään lukittuina päänsisäiseen kaikukammioon – ajatukset kiehuivat yli,

valuivat ulos ja levisivät maailmalle koskettamaan tuhansia ihmisiä, joilla ei ollut mitään tekemistä hänen kanssaan. Jos Dannyn ajatukset eivät saaneet levitä vapaasti, jos hän piti ne visusti kallonsa sisällä, paine alkoi kasvaa.

Hän lähti taas liikkeelle puhelin toisessa kädessä ja toinen käsi koholla, jotta osaisi kumartua ajoissa. Hän ajatteli olevansa vankityrmässä ennen kuin oli muistavinaan, että vanhoissa linnoissa vankityrmit olivat yleensä torneissa – ehkä se korkea neliskanttinen, jonka hän oli nähnyt muurilta ja jonka huipulla paloi punainen valo, oli vankityrmiä. Nyt hän oli todennäköisesti vanhassa viemäriässä.

Jos saa sanoa, vähän suuvettä ei tekisi äiti maallekaan pahaa.

Replikki ei ole Dannyn vaan Howien. Muisto numero kaksi tulee nyt, mitä sitä turhaan kiertelemään, koska en tosiaankaan tiedä, miten Dannyn muistot voisi ottaa esiin ja työntää taas syrjään ilman että kukaan kiinnittäisi huomiota kaikkeen siihen edestakaiseen puljailuun. Rafe meni ensimmäisenä taskulampun kanssa ja sitten Howie, Danny tuli viimeisenä. He olivat kaikki aika täpinöissä, Howie koska pääsi livahtamaan serkkujensa kanssa pois piknikiltä, Danny koska mikään ei ollut jännempää kuin Rafen rikostoverina oleminen, ja Rafe – no, parasta Rafessa oli, ettei kukaan koskaan tiennyt, miksi hän yleensä teki jotain.

Näytetään luola Howielle.

Rafe oli sanonut sen hiljaa ja katsonut Dannya sivusilmän pitkien ripsiensä alta. Ja Danny, joka tiesi että jatkoa seuraisi, oli heti mukana.

Howie kompuroi pimeässä muistikirja kainalossa. He eivät olleet leikkineet Viimeistä Zeusta yli vuoteen. Leikki oli loppunut sanaakaan sanomatta – jouluaattona Danny oli alkanut vältellä Howieta ja mennyt sen sijaan toisten serkujensa mukaan. Howie oli yrittänyt pari kertaa lähestyä Dannyä, katsoa tätä silmiin, mutta luovuttanut helposti.

Danny: Toi muistikirja ei tee hyvää sun tasapainolles, Howie.

Howie: Joo, mutta mä tarvitsen sitä.

Mihin?

Jos satun keksimään jotain.

Rafe kääntyi ja valaisi taskulampulla Howien kasvoja. Howie sulki silmänsä.

Rafe: Mitä tarkoitat, jos satut keksimään jotain?

Howie: Jotain, jota voi käyttää D&D:ssä. Mä olen luolamestari.

Rafe käänsi valon sivuun. Kenen kanssa sä pelaat?

Kavereitteni.

Sen kuullessaan Danny hämmentyi. Dungeons & Dragons. Hän tunsi Viimeisen Zeuksen vielä ruumiissaan, muisti miltä leikkiin uppoutuminen tuntui. Eikä leikki ollutkaan loppunut. Se oli vain jatkunut ilman häntä.

Rafe: Oletko varma, että sulla on kavereita, Howie?

Etkö sä ole mun kaveri, Rafe? Sen sanottuaan Howie nauroi. He kaikki nauroivat. Howiehan heitti huulta.

Rafe: Sähän oletkin hauska tyyppi.

Se sai Dannyn aprikoimaan, olisiko tässä sittenkin kaikki – he kolme luolassa, jonka suuaukko oli suljettu ja

jonne meneminen oli ehdottomasti kielletty. Ehkei mitään muuta enää tapahtuisi. Danny toivoi sitä tosiaan.

Tällainen luola oli: Ensimmäinen onkalo, jonne pääsi vähän päivänvaloa, oli iso ja ympyränmuotoinen, sen perällä oli pieni aukko, jonka kautta pääsi ryömimään toiseen, pimeään onkaloon, ja vielä yhden aukon läpi kolmanteen, jossa allas oli. Dannylla ei ollut aavistustakaan, mitä kolmannen onkalon takaa löytyi.

He vaikenivat nähdessään altaan: Rafen taskulampun valo heijastui kalpeanvihreästä maitomaisesta vedestä ja vääntelehti seinillä. Allas oli ehkä pari metriä leveä, kirkasvetinen ja syvä.

Howie: Jumalauta, kundit. Voi jumalauta. Hän avasi muistikirjansa ja kirjoitti jotain.

Danny: Onko sulla kynäkin mukana?

Howie kohotti kynää. Se oli sellainen pieni vihreä lyijykynä, joita country clubilla käytetään laskujen kuittamiseen. Howie sanoi: Mä käytin ennen mustekynää, mutta se alkoi aina vuotaa taskussa.

Rafe nauroi pitkään ja hartaasti, ja Howiekin nauroi, mutta vaikeni sitten äkisti, ikään kuin olisi tullut ajatelleeksi, ettei hänen ehkä kannattanut nauraa yhtä paljon kuin Rafe.

Danny: Mitä sä kirjoitit?

Howie katsoi häntä. Miten niin?

En mä tiedä. Kunhan kysyin.

Mä kirjoitin: Vihreä allas.

Rafe: Etkö sä mitään muuta keksinyt?

JENNIFER EGAN

”Sydäntorni on paikka jossa Kafka, Calvino ja Poe kohtaavat.” *Elle*

”Kirjoittajana Jennifer Egan on sukupolvensa kärkeä. Goottilaisen kauhuromantiikan postmoderni päivitys on uskaliaan Eganin omaperäisin kirja.” *Seattle Post-Intelligencer*

84.2 | www.tammi.fi | ISBN 978-951-31-6595-6

9 789513 165956